

Filološki fakultet / Srpski jezik i južnosl. književnosti (2017) / Istorija srpskog jezika (morfologija)

Naziv predmeta:	Istorija srpskog jezika (morfologija)			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova (P+V+L)
2701	Obavezan	4	5	3+2+0
Studijski programi za koje se organizuje	Srpski jezik i južnosl. književnosti (2017)			
Uslovljenost drugim predmetima	Није условљен другим предметима			
Ciljevi izučavanja predmeta	Студент се упознаје са прасловенским морфолошким системом, промјенама, условима правцима и временом промјена у морфолошком систему у историји српског језика и формирање савремених облика у српском језику (стандардном и дијалектима); основне карактеристике историјских промјена акцената; ситуацијом у споменицима из историје српског језика; основама историјске синтаксе српског језика; са мјестом српског језика у породици словенских језика – везано за набројане историјскојезичке проблеме.			
Ishodi učenja	1. Анализира језик споменика (морфолошке и морфосинтаксичке особености) из историје српског језика, како оних писаних српскословенским тако и споменика писаних српским народним језиком; евидентира језичке промјене и процесе у различитим етапама из историје српског језика. 2. Препознаје морфолошке особености српске редакције у односу на старословенски и друге словенске језике; фазе у развоју српског језика (старословенско наслеђе; српскословенски период; славеносрпски период и Вукову реформу српског језика). 3. Препознаје дијалекатске особине у споменичкој грађи. 6. Примјењује знање стечено из историје језика на проучавање дијалеката и ономастике. 7. Стиче слику о мјесту српског језика у оквиру словенских језика, те осталих језика са којим је српски језик долазио у контакт, било помоћу писаног језичког израза, било територијалним контактима.			
Ime i prezime nastavnika i saradnika	проф. др Јелица Стојановић, доц. др Драга Бојовић			
Metod nastave i savladanja gradiva	Предавања (екс катедра, разговор, дискусија), вјежбе на основу споменичке грађе, домаћи задаци, семинарски радови			
Plan i program rada				
Pripremne nedjelje	Priprema i upis semestra			
I nedjelja, pred.	Морфолошка структура промјенљивих ријечи (деклација и конјугација). Именице. Стари типови именичких промјена и падежних наставака.			
I nedjelja, vježbe	Понављање основних граматичких категорија.			
II nedjelja, pred.	Именице мушког рода -ō, -jō, -ŭ, -ī, консонантских основа. Именице средњег рода -ō, -jō и сугласничких основа. Систем падежа у једнини, двојини множини. Правци промјене у историји српског језика			
II nedjelja, vježbe	Проналажење, препознавање и анализа примјера у споменичкој грађи из различитих периода и са различитих простора српског језика; уочавање дијалекатских особености у споменичкој грађи.			
III nedjelja, pred.	Именице женског рода -ā, -jā, -ī, ū/ŭv - основа, старе г промјене. Систем падежа у једнини, двојини, множини. Правци промјене у историји српског језика			
III nedjelja, vježbe	Проналажење, препознавање и анализа примјера у споменичкој грађи из различитих периода и са различитих простора српског језика; уочавање дијалекатских особености у споменичкој грађи.			
IV nedjelja, pred.	Двојина и множина у српском језику. Развој у штокавском, чакавском и кајкавском. Датив и инструментал. Локатив. Генитив множине.			
IV nedjelja, vježbe	Проналажење, препознавање и анализа примјера у споменичкој грађи из различитих периода и са различитих простора српског језика; уочавање дијалекатских особености у споменичкој грађи.			
V nedjelja, pred.	Личне замјенице 1. и 2. и 3. лица (стање у прасловенском, старосрпском и историји српског језика). Ортотонички и енклитички облици. Упитно односне замјенице за лице и ствари.			
V nedjelja, vježbe	Анализа домаћих задатака.			
VI nedjelja, pred.	Облици придјевских замјеница (стање у прасловенском, старосрпском и историји српског језика).			
VI nedjelja, vježbe	Проналажење, препознавање и анализа примјера у споменичкој грађи из различитих периода и			

	са различитих простора српског језика; уочавање дијалекатских особености у споменичкој грађи.
VII nedjelja, pred.	Колоквијум
VII nedjelja, vježbe	Анализа резултата колоквијума
VIII nedjelja, pred.	Историјски развитак облика одређеног и неодређеног придјевског вида. Поређење придјева (стање у прасловенском, старосрпском и историји српског језика).
VIII nedjelja, vježbe	Проналажење, препознавање и анализа примјера у споменичкој грађи из различитих периода и са различитих простора српског језика; уочавање дијалекатских особености у споменичкој грађи.
IX nedjelja, pred.	Бројеви. Осврт на историјски развитак бројева. Постанак система, промјене. Слагање са бројевима. Семинарски радови.
IX nedjelja, vježbe	Проналажење, препознавање и анализа примјера у споменичкој грађи из различитих периода и са различитих простора српског језика; уочавање дијалекатских особености у споменичкој грађи.
X nedjelja, pred.	Глаголи. Систем глаголских времена и начина. Класификација глагола (презентска и инфинитивна основа). Презент (основа, тематски суфикси, наставци – стање у старосрпском и промјене у историји српског језика).
X nedjelja, vježbe	Проналажење, препознавање и анализа примјера у споменичкој грађи из различитих периода и са различитих простора српског језика; уочавање дијалекатских особености у споменичкој грађи.
XI nedjelja, pred.	Аорист и имперфекат (стање у старосрпском и промјене у историји српског језика, формирање наставака). Инфинитив и супин. Глаголски прилози. Помоћни глаголи.
XI nedjelja, vježbe	Анализа домаћих задатака.
XII nedjelja, pred.	Непромјенљиве ријечи: постанак и њихова каснија историја. Неки проблеми из морфосинтаксе падежа. беспредлошке и предлошкопадежне конструкције као конкурентна средства у историји српског језика. Судбина словенског генитива.
XII nedjelja, vježbe	Проналажење, препознавање и анализа примјера у споменичкој грађи из различитих периода и са различитих простора српског језика; уочавање дијалекатских особености у споменичкој грађи.
XIII nedjelja, pred.	Колоквијум
XIII nedjelja, vježbe	Анализа резултата колоквијума
XIV nedjelja, pred.	Из морфосинтаксе глагола. Императив. Футур (повлачење презента свршених глагола из футурске службе...). Глаголски облици за изражавање прошлости (односно перфекат и друга прошла времена)...
XIV nedjelja, vježbe	Проналажење, препознавање и анализа примјера у споменичкој грађи из различитих периода и са различитих простора српског језика; уочавање дијалекатских особености у споменичкој грађи.
XV nedjelja, pred.	Завршни испит
XV nedjelja, vježbe	Анализа завршног испита
Opterećenje studenta	предавања - 3 часа, вјежбе 2 часа
Nedjeljno	U toku semestra
5 kredita x 40/30=6 sati i 40 minuta 3 sat(a) teorijskog predavanja 0 sat(a) praktičnog predavanja 2 vježbi 1 sat(a) i 40 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije	Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 =106 sati i 40 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 6 sati i 40 minuta x 2 =13 sati i 20 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 5 x 30=150 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet) 30 sati i 0 minuta Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (nastava), 13 sati i 20 minuta (priprema), 30 sati i 0 minuta (dopunski rad)
Obaveze studenta u toku nastave	Присуство предавањима и вјежбама, израда домаћих задатака и семинарских радова, учествовање у дискусији
Konsultacije	проф. др Јелица Стојанвоић, четвртак 11.30-13.00 доц. др Драга Бојовић, четвртак 10.00-11.30

Literatura		Александар Белић: Историја српског језика. Изабрана дела Александра Белића 4, Београд 1999. Јелица Стојановић, историја српско језика (морфологија), скрипта за студенте Студијског програма за српски језик и књижевност, Никшић 2007; Ирена Грицкат: Актуелни језички и текстолошки проблеми у старим српским ћирилским споменицима, Београд 1972. Павле Ивић: Преглед историје српског језика, Сремски Карловци – Нови Сад 1998.				
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje		Домаћи задаци - 3 бода, семинарски радови - 2 бода, два колоквијума по 20 бодова, завршни испит - 50 бодова.				
Posebne naznake za predmet						
Napomena						
Ocjena:	F	E	D	C	B	A
Broj poena	manje od 50 poena	više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena	više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena	više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena	više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena	više ili jednako 90 poena